

kindlaks, jagatud 1000-margalisteks aktsiateks. Praegu on panga põhikapital 10 milj. Nagu tabelis toodud arvudest näha, näitab „Tööstuspanga“ tegevus kaunis jõudsat laienemistendentsi.

„Eestimaa Tööstuse- ja Kaubandusepanga“ Tartu osakond. Tähendatud panga aktsiaseltsi põhikirjas, mis registreeritud 29. IV. 1919, on asutajatena ära tähendatud aktsiaühingute „A. M. Luther'i“, „E. Johannson'i“, „Rich. Mayer'i“, „Volta“, „Balti Puuvillavabriku“, „Dvigatel'i“ ja „Peetri tehase“ esindajad. Panga otstarbeks on põhikirja järele „kauplejatele ja tööstuse ettevõtjatele tarvilikke kapitalisid muretseda“. Panga esialgne põhikapital 2 milj. mk., jagatud 250-margalisteks aktsiateks; hiljemini on põhikapital suurendatud 200 miljoni marga peale. Liikmeteks-aktsionärideks võivad olla nii üksikud isikud kui ka tööstuse- ja teised asutised. — Selle panga Tartu osakond avas oma tegevuse 1921. a. augustikuul.

Vaadeldav ajajärk Tartu panga-asutiste arenemisloos on peale uute aktsiapankade ja nende osakondade aga veel ka terve rea uusi ühistegelisi raha-asutisi juurde toonud. Esimene nende hulgas oli:

„Tartu Ühispank“, mis oma tegevuse alustas 1. II. 1922 ühispankade normaal-põhikirja alusel. Liikmete lisavastutus peale osamaksu 2500 mk. 31. XII. 1924 ulatus panga bilanss 18 miljoni marga peale.

Järgmine uus ühistegelise raha-asutis tõusis elule kohalikus juudi seltskonnas, saades nimeks

„Tartu Juudi Ühispank“, mis on registreeritud — samuti normaal-põhikirja alusel — 26. XI. 1921; liikmete osamaks 500, lisavastutus 5000 mk.

Oma tegevuse avas pank veebruarikuul 1922 ja rahuldab peaaesjalikult kohaliku juudi seltskonna nõudeid ühistegelise krediidi järele. Tema liikmete arv on püsinud 250 ümber ning bilanss 10 milj. marga ümber, sellest tunduvalt kõrgemale ulatudes ainult 1923. a., mille lõpul oli bilanss ligi 16½ milj. mk.

Ühispankade põhikirja alusel astus 15. V. 1923 tegevusse ka

„Tartu Majaomanikkude Pank“. Oma pea-ülesandeks seadis pank majaomanikkude laenutarvete rahuldamise (majade remondiks jne.). Selle järele on kujunenud ka panga liikmetepere koosseis. Lähemalt selgitavad panga tegevuse arenemist tabelis toodud arvud.

„Tartu Töösturite Ühispank“ on Tartu raha-asutiste hulgas kõige noorem: tema põhikiri registreeriti Tartu Tööstuse Ettevõtjate ja Meistrite Keskseksi algatusel 18. VI. 1923. See käib üldiselt kokku ühispankade normaal-põhikirjaga, välja arvatud ainult järgmised lisandused: Tartu Tööstuse Ettevõtjate ja Meistrite Keskseksil on õigus kahte oma juhatuse liiget saata panga nõukogusse hääleõiguslikeks liikmeiks. Puhaskasust arvatakse vähemalt 20% tagavarakapitaliks ja kuni 8% dividendiks, ülejäävast osast aga vähemalt 50% Tartu Tööstuse Ettevõtjate ja Meistrite Keskseksi kasuks.

Kõige lõpuks nimetame veel kahte Tartu ühistegelise raha-asutist, olgugi et nende tegevusel ei ole avalikku tähtsust. Need on: Tartu posti-, telegraafi- ja telefoniteenijate laenu- ja hoiu-ühing (registr. 14. II. 1925). Esimese liikmete osamaks 500 mk. ja lisavastutus 2000 mk., teise liikmete osamaks 1000 mk. ja lisavastutus 5000 mk. Esimene võib oma liikmetele laenu anda juhatuse äranägemist mööda, teine — ainult liikme 3 kuu palgasumma määrani.

Sellela lõpetame ajaloolise ülevaate Tartu pangaasjanduse arenemisest.